

MUHOKSEN KUNNAN PERHEKESKUSKÄSIKIRJA

Kansallisen lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman tavoitteena on lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja voimavarojen vahvistuminen. Keskeisinä tehtävinä ovat palveluiden yhteensovittaminen ja niiden toteuttaminen lapsen ja nuoren lähtökohdista hänen arjessaan sekä vanhemmuuden tuki. Muhoksen perhekeskusta kehitetään kansallisten perhekeskustoimintamallin linjausten mukaisesti tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen kuntien perhekeskusten kanssa. Linjaukset ja yhteistoiminta ohjaavat perhekeskusten yhtenäistä ja laadukasta kehittämistä ja arviointia.

Perhekeskustoimintamalli kokoaa lasten, nuorten ja perheiden palvelut verkostona johdetuksi kokonaisuudeksi. Perhekeskuksen toimintamallin avulla oikea-aikaiset, lapsen ja perheen tarpeita vastaavat palvelut tuodaan helposti saavutettaviksi. Tavoitteena olevien systeemisten toimintatapojen kautta yhteistyö perheen ja palveluverkoston välillä tiivistyy ja vahvistuu.

Perhekeskustoiminnan tavoitteena on, että jokainen lapsi, nuori ja perhe löytää ja saa tarvitsemansa tuen sekä avun samasta paikasta yhden yhteydenoton perusteella. Perhekeskus tarkoittaa siis palveluiden kokonaisuutta, joka sisältää kaikki lapsille, nuorille ja perheille suunnatut terveyttä ja hyvinvointia edistävät palvelut. Perhekeskukseen kuuluvat myös varhaisen tuen ja hoidon palvelut sekä yhteistyö seurakunnan ja järjestöjen kanssa.

Perhekeskus uudistaa palvelujärjestelmää perheiden tarpeiden ja odotusten mukaisesti. Palveluprosesseja ja yhteistoimintaa kehittämällä vähennetään toiminnan päällekkäisyyttä ja hajanaisuutta sekä parannetaan avun saamista riittävän varhain.

Perhekeskustoiminnan kehittäminen on Muhoksella kaikkien yhteinen asia. Ja koska kaikkea toimintaa ja palvelua ei voida fyysisesti yhdistämään saman katon alle niin kunnan sivuille on rakennetaan Muhoksen sähköinen perhekeskus, josta löytyy yhteystiedot kaikkiin palveluihin sekä jatkossa myös muuta materiaalia perheiden tueksi. Sähköisen perhekeskuksen kehittäminen jatkuu vuoden 2021 aikana.

Sähköisestä perhekeskuksesta löytyvät kaikki lapsille, nuorille ja perheille suunnatut palvelut samasta paikasta. Palvelut on jaoteltu ikäryhmittäin ja elämäntilanteen mukaan. Klikkaamalla otsikkoa löydät tietoa kaupungin ja kolmannen sektorin palveluista sekä kohtaamispaikoista. Lisäksi sivuilla on paljon hyödyllistä tietoa ja neuvoja arkeen.

Muhoksen perhekeskuksen käsikirjan nostot:

Perhekeskuksen johtoryhmässä on tarkoitus varmistaa, että kunnan asukkaiden perusasioiden toimijuus pysyy vahvana ja säilyy soten erkaantuessa hallinnollisesti hyvinvointialueelle. Pyritään vahvistamaan yhdyspintoja, vaikka ollaan eri organisaatioissa.

THL:n määrittelemänä perhekeskuksen tehtävänä on edistää ja seurata lapsen hyvinvointia ja terveyttä, tukea vanhemmuudessa ja parisuhteessa, tarjota varhaista tukea hoitoa ja kuntoutusta, auttaa sovinnolliseen eroon ja vanhemmuuden jatkumiseen, ottaa huomioon perheiden monimuotoisuuden, ehkäistä lähisuhdeväkivaltaa sekä kohtaamispaikoissa mahdollistaa vertaistuen ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Muhoksella perhe- ja asiakaslähtöisyys on vahvaa. Oma perheterapeutti kunnassa on vahva tuki mm. parisuhde- ja eroauttamisessa. Muhoksella on lisätty matalan kynnyksen varhaista tukea kehittämällä sähköistä perhekeskusta kunnan www-sivuille. Tämän lisäksi olisi hyvä kehittää yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja ja vertaistukiryhmiä (esim. perhekerho), vanhemmuuden tukea ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyä ja eroauttamista. Toimenpiteenä vahvistetaan luontaisia jo olemassa olevia monialaisia työryhmiä, joihin sitoutetaan jokainen työntekijä. Perhekeskuksen johtoryhmän tehtävänä on pitää tästä huolta, vahvistaa tätä sekä seurata ja arvioida toteutumista (vuosikello ja mittarit).

- **Kunnan, seurakunnan ja järjestöjen avointa varhaiskasvatusta ja perhekerhotoimintaa vahvistetaan ja yhteensovitetaan**
- **Perhekeskuksen johtoryhmä vastaa perhekeskustoiminnan vuosittaisesta seurannasta ja arvioinnista.**

Muhoksen perhekeskuksessa yhteistyötä syntyy helposti ja luontevasti, koska pienessä kunnassa ihmiset tuntevat toisensa ja ovat fyysisesti lähellä toisiaan. Konsultaatiotuki on sujuvaa, koska pienessä kunnassa tutulta on helppo kysyä. Yksittäisiä yhteistyöpalavereita on ollut välillä eri toimialojen/toimijoiden kesken (esim. moniammatilliset oppilashuoltoryhmät, neuvolatiimit, vakalla tuen tarpeen tilanteissa kootaan moniammatillinen ryhmä jne.). Koulun kokemuksen mukaan yhteistyö sujuu hyvin eri toimijoiden kanssa ja asiat viedään loppuun asti. Seurakunta on aktiivinen toimija koulun ja varhaiskasvatuksen kokemuksen mukaan. Monitoimijaista yhteistyötä on hyvä vielä vahvistaa ja pitää huolta siitä, että yhteistyö jatkuu myös jatkossa. Sovitaan pysyvät yhteiset palaverikäytännöt sosiaalitoimen ja neuvolan sekä sosiaalitoimen ja varhaiskasvatuksen välillä. Suunnitellaan ja toteutetaan rakenteisiin pysyväksi käytännöksi säännöllisesti kokoontuvat perhekeskuseminaarit, joissa vahvistetaan yhteistä tekemistä kaikkien perhekeskustoimijoiden välillä. Järjestötoimijat otetaan mukaan perhekeskustoimintaan (esim. perhekeskuksen johtoryhmään jäseniksi). Avoimia kohtaamispaikkoja haetaan samoihin tiloihin seurakunnan, järjestöjen ja kunnan toimijoiden kanssa yhdessä. Työntekijöille ja esimiehille tarjotaan systemisen työntävän koulutusta. Muhoksen lasten ja nuorten hyvinvointikertomukseen kirjataan perhekeskustoimintamallista ja monitoimijaisesta yhteistyöstä.

- Järjestetään perhekeskuseminaari toimijoille kahtena samansisältöisenä kokonaisuutena 10.5. ja 12.5.2022 klo 12-14.
- Sovitaan yhteisistä ja yhteensovitetuista palaverikäytännöistä eri toimijoiden kesken.
- Sisällytetään perhekeskustoimintamallia juurruttavaa yhteistä koulutusta eri toimijoille koulutus-suunnitelmiin.
- Perhekeskuksen johtoryhmä nimetään vuodelle 2023 yhdyspintatyön turvaamiseksi hyvinvointi-alueen aloittaessa.

Digitaalisia palveluja on kehitetty kokoamalla kunnan palvelut sähköisen perhekeskuksen sivuille. Sovitaan sähköisen perhekeskuksen julkaisupäivä, lisätään sivuille palautelomake sekä järjestöjen ja urheiluseurojen tapahtumat ja toiminnot.

Huolehditaan perhekeskustoiminnan viestinnästä kuntalaisille ja työntekijöille monipuolisesti ja monialaisesti:

- (1) Kuntalaisille: palautelomake sähköisen perhekeskukseen toiminnan kehittämiseksi, somekanavien kautta tiedottaminen (kunta, järjestöt), Tervareittiin artikkeli, eri toimijoiden yhteinen toimintapäivä (kuntalaiset, kuntatyöntekijät, 3.sektori, seurakunta) sekä kuntalaiskyselyt, keskustelutilaisuudet, järjestöyhteistyö osallistamisessa
- (2) Työntekijöille: Intranet-tiedottaminen, eri toimialojen tiimipalaverit, perhekeskuseminarit säännöllisin väliajoin

- **Sähköisen perhekeskuksen sivut avataan 3/2022**
- **Toteutetaan eri toimijoiden yhteinen toimintapäivä vuonna 2022 (kuntalaiset, kuntatyöntekijät, 3. sektori, seurakunta)**

Lakeuden yhteistyötä vahvistetaan. Muhos on mukana Lakeuden perhekeskustyöryhmässä sekä seuraa tiiviisti Lakeuden palveluohjauspilotteja (Kempele ja Liminka) tavoitteena siirtää syntyvät hyvät käytännöt Muhokselle. Muhos pitää tärkeänä, että perhekeskustoiminnan tehtäviä kehitetään Lakeuden kuntien yhteisissä tehtäväkohtaisissa työryhmissä (esim. vanhemmuuden tuen työryhmä ja eroauttaminen) ja että monialaista arviointia haastavien asiakkaiden kanssa kehitetään Lakeudella yhteisesti.

- **Alueellista yhteistoimintaa vahvistetaan hyvinvointialueen rakenteiden mukaisesti 1.1.2023 alkaen**

* Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto voivat olla osa perhekeskusta tai sen verkostoyhteistyötä.

Muhoksen perhekeskuksen johtoryhmä vuonna 2022:

Honkanen Merja, sosiaali- ja terveysjohtaja, pj.

Kukkola Pasi, rehtori

Romppainen Sarianna, sosiaaliohjaaja

Tanskala-Tossavainen Maarit, terveydenhoitaja

Timonen Tuula, päiväkodin johtaja

Valta Juha, hyvinvointijohtaja

Vartiainen Anu, varhaiskasvatusjohtaja

Muhoksen perhekeskuksen johtoryhmän työskentelyyn on kutsuttu mukaan muhoslaisista järjestöistä MLL Irene Vuoti, Pelastakaa Lapset ry Anja Hämäläinen ja 4H-yhdistys Mirja Mertala. Vuosina 2021-22 työskentelyyn on aktiivisesti osallistunut Tiina Nissinen, projektisuunnittelija, POPsote-hanke.